

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואינו למזל טוב, היום יום רביעי ה' מר-חשון ה'תשס"ח.

התודה והברכה מובעת בזה לידידנו ומכרינו אשר הואילו לשמוח איתנו יחדיו ביום שמחת לבנו, ולברכנו עם הורינו שיחיו, בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב ולאות תודה והוקרה, הננו מכבדים בזה את כל הנוטלים חלק בשמחת לבנו מקרוב, ולאילו ששלחו ברכתם מרחוק, בתשורה המוגשת בזה – כפי המנהג ההולך ומתפשט – על יסוד התשורה שחולקה בנישואי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א עם זוגתו הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע.

תשורה זו כוללת:

- א. התשורה שחולקה בחתונת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א.
- ב. 'דבר מלכות' משיחת ש"פ נח ד' חשון ה'תשנ"ב בה מדובר אודות החשיבות של עריכת קידוש לבנה ברוב עם הדרת מלך "מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא".
- ג. יומן שנכתב על-ידי אבי החתן ר' בנימין שי' ברנשטיין בחודש תשרי ה'תשל"ג.

ד. לקט סיפורים ששמע אבי החתן במשך השנים עם ציון מקור כל סיפור. ה. רשימה מיחידות קודש של סב הכלה ר' שלום דובער על"ה פרידמן, יחד עם – יבלח"ט – אבי הכלה ר' יוסף יצחק שי' פרידמן מכ"ד כסלו ה'תשמ"א.

ו. מכתבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א למשפחות החתן והכלה. הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כל הבאים להשתתף בשמחתנו ואת בני משפחותיהם בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובקרוב ממש נזכה לפקוח את העיניים ונראה את כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א גואל את עם ישראל, ומקבלים כולם את מלכותו עליהם ונכריז לפניו בשמחה גדולה מתוך אהבת ואחדות ישראל:

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

ימות המשיח, ה' מר-חשון ה'תשס"ח
מאה וחמש שנה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
כפר חב"ד, אה"ק תובב"א.

דבר מלכות

והדגשה יתירה בכהנ"ל – בנוגע לחשבון-צדק בשבת פרשת נח בשנה

: זו

ובהקדמה – שכיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון-צדק (חשבון-צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

ובפרטיות יותר:

גם כשידע איניש בנפשי' מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכללות בני' במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' "במעשינו ועבודתינו (ד) כל זמן משך הגלות" – נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שבודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלמות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלימות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

. . . ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחר שיעברו כמה עשירות שנים, יותר מארבעים שנה ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע".

ועאכו"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני, ה'תנשא, ה' תהא שנת נפלאות אראנו) "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכלל", "בכל מכל כל" (בגמטריא "קבץ"), שכולל כל הענינים כולם (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל הענינים), ולכל

לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". . הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

* * *

כשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים".

ובפרטיות יותר:

לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשובים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך, גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגוים), כולל גם הזהירות בנוגע להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד, אחר ז' ימים למולד, ובמוצאי שבת, "אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש . . אבל אם הוא אח"כ אין ממתינין עד מוצאי שבת, שמא יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן", ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה-הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרו ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמך".

(משיחות ש"פ נח, ד' מר-חשון תשנ"ב)

יומן שנכתב ע"י אבי החתן בחודש תשרי תשל"ג

יום ה' כ"ח אלול תשל"ב

בשבוע שעבר ביום ה' כ"א אלול זכיתי לבוא לכ"ק אדמו"ר שליט"א. כ"ק אד"ש היה על האוהל וחזר קרוב ל-8.30. ז.א. כמעט שעה אחרי השקיעה ורק אז התפללו מנחה ואח"כ הפסקה למע' מחצי שעה עד מעריב.

ביום ו' (כ"ב אלול) מנחה התפללו למעלה כרגיל. בליל ש"ק וכן ביום השבת (כ"ג אלול) אמר קדיש וכן אחרי קריה"ת, ההפטורה שמעתי די טוב. להתוועדות נכנס ב-1.30. ודיבר אודות שבת מברכים תשרי שהקב"ה מברכו, והארץ בזה שדוקא בדורותינו אלה גילו לנו ענין הנ"ל, כדוגמת כללות ענין החסידות. אינני זוכר הפרטים מחמת שלא הי' לי מקום מתאים לעמוד ולא יכולתי להתרכז, הי' שיחה על רש"י פרק ל' פסוק א'. כשדיבר אודות הגזירה דמיהו יהודי ואודות התענית, אמר שגם שטות יש לה הגבלה וזה לא רק שלא עולה על הדעת אלא אפילו על השטות.

בסיום ההתוועדות שר ניגון אביו, ואח"כ מזג מכוסו ונתן לר' מ. מנטליק וכן לר' מ. ירוסלבסקי ובסוף נתן המזונות לר' משה דובינסקי עבור מלוה מלכה.

במנחה התפללו למטה וכ"ק אד"ש עלה לתורה כי הקריאה בשבת זו הי' בס"ת דמשיח ע"פ הוראת אד"ש, ושמעתי שכל פעם שקוראים בס"ת זו כ"ק אד"ש עולה לתורה גם במנחה.

סליחות הי' בשעה 1 ובסיום הסליחות לא שר רחמנא כנהוג בהרבה שנים.

ביום א' (כ"ד אלול) הי' תענית ציבור על הגזירה של מיהו יהודי, וכ"ק אד"ש בא לקרה"ת. כשאמרו אבינו מלכנו שרו רק פעם אחת, וכן במנחה. כ"ק אד"ש נשאר עד אחרי סיום התפילה ואמר פרקי התהלים המיוחדים שנקבעו ע"פ הרבנים, מנחה התפללו בשעה 2 למטה.

יום ב' (כ"ה אלול) אמר קדיש בכל התפילות. מיד אחרי סליחות עלה לתורה למע' בזאל ואח"כ נסע לאוהל וחזר בסביבות השעה 2 ואמר קדיש דרבנן לפני תפילת מנחה.

ביום ג' (כ"ו אלול) ה' הלוייתו של ר' פנחס לויטין וכ"ק אד"ש יצא וליוה עד קינגסטון ואח"כ נטל ידיו בחוץ ונכנס לזאל וישב על הספסל ואמר יושב בסתר.

בערב בשעה 8.15 אמר שיחה לנשים עד 8.30, ואח"כ קיבל ליחידות עד אחרי השעה 12. אתמול (כ"ז אלול) ה' הכל כרגיל. היום בא לקריה"ת ועלו החכמים דגרוזי' והסתכל מאוד כשאמרו הברכות. אחרי סליחות הודיעו שהערב בשעה 9.30 יהי' התועדות. לפני תפילת המנחה נכנסו החכמים לכ"ק אד"ש.

בלילה התחילה ההתוועדות בשעה 9 ולא בשעה 9.30, הרבי הקדיש כמה שיחות אודות הכנסת אורחים. שיחה הראשונה התחיל מיד בהכנסו ורק אח"כ אמר לשיר ניגון, גם ה' מאמר ד"ה יו"ט של ר"ה בערך כחצי שעה. שאל איפה הילד של נתן קנלסקי, ואמר לו לומר לחיים. אח"כ שאל לדוד גורביץ על בנו ברוך וג"כ לו דאג שייגיד לחיים וחיך אליו. וגם אמר לחכמים מגרוזי' להגיד לחיים, וגם לר' יהודה קולאשר.

אח"כ אמר שעולים החדשים ישירו איזה ניגון, ושר בערל זלצמן בניגון אי ואדיע מי, וכ"ק אד"ש נענע בראשו, אח"כ בירך ברכה אחרונה ואח"כ אמר שצריך לקפוץ לשנה החדשה בשמחה, והתחיל כי בשמחה ויצא. ההתוועדות נסתיימה בערך לפני 11.

יום ו' ערב ראש השנה

סליחות אמרו בשעה 7 ואח"כ הרבי בא לתפילה בשעה 9.30 בערך והתפללו במהירות ואח"כ אמר התרת נדרים, וכשגמר אמר נוסח הפרוזבול, ואח"כ אמר דערלעבען איבער א יאר מקיים זיין שביעית אין ארץ ישראל. ויצא ומיד קיבל הפדיונות. כשנסעתי לאוהל בשעה 12, כ"ק אד"ש כבר ה' שם.

יום ג' ד' תשרי תשל"ג

בער"ה כ"ק אד"ש חזר מאוהל קרוב לשעה 7, ז.א. זמן הדלקת הנרות. במנחה כ"ק אד"ש עמד במקום שעומד כל פעם במנחה ולא כמו ערש"ק.

בלילה לפני תפילת ערבית שרו אבינו מלכנו, בבוקר לפני התפילה ג"כ שרו אבינו מלכנו וכן בליל ב'. בשעת התפילה שרו האדרת והאמונה בב' הימים, ובסוף אחרי שגמרו התהלה והתפארת שרו עוד בלי מילים.

ביום א' דר"ה התפללו מנחה למטה בביהכ"נ וכ"ק אד"ש עלה לתורה גם למנחה. ביום ב' דר"ה במנחה התפללו למע'.

ביום ב' אחרי התפילה אמר קדיש וכן בכל התפילות דיום ב'.

ביום ב' דר"ה הביאו הרבה חבילות ולפני מפטיר עלה כ"ק אד"ש לבימה לומר קדיש והעלו את החבילות לפני התקיעות, התכופף וכיסה בטליתו את כל החבילות, ואח"כ אמר למנצח, ושוב כיסה את החבילות ואח"כ אמר את הפסוקים.

התקיעות היו במהירות, אחרי התקיעות כשחזר למקומו הסתובב והסתכל על כל הקהל, בערב בא כ"ק אד"ש להתועדות בשעה 7 בערב, ונטל ידיו ואח"כ דיבר שיחה ארוכה אודות המעלה דיום ב' דר"ה על יום א' לפי קביעות שנה זו. השיחה ארכה למע' משלושת רבעי שעה, אח"כ אמר לשיר ג' תנועות והראה באצבעותיו. אח"כ אמר לשיר ניגון מאדה"ז והתחיל ר' יואל ניגון ד' בבות וכ"ק אד"ש חייך ולא הסכים, והתחיל אח"כ אבינו מלכנו וג"כ לא הסכים. ואח"כ כ"ק אד"ש התחיל לבד א-לי אתה, ואח"כ הקאפעליע מאדמו"ר האמצעי, ואח"כ ימין ה' מהצ"צ וכו', ובסוף אמר לשיר אתה בחרתנו.

אחרי שגמרו התחיל המאמר בלי הקדמת ניגון דא"ח, במשך הזמן שניגנו היו עיניו עצומות. אחרי המאמר אמר שצריכים להזכיר אודות יהודי רוס' וצריכים לשיר ניגון בשבילם, ושאל איפה היהודים מגרוזי' והחכמים התחילו לשיר איזה שיר, וכ"ק אד"ש אמר לכמה גרוזינים שיתרכזו במקום אחד, וכ"א מהם שר איזה קטע. אח"כ קרא

לטלישבסקי שיעמוד על ידם. כשהם שרו פנה לר' שמחה גורודצקי אם לא מכיר הניגון, ואח"כ נתן לכ"א בקבוק משקה ומזג לכ"א וציוה לחלק בין המסובים. אח"כ שאל לר' שמחה על יהודי בוכרה והצביע על כמה מהם ומזג להם מגביעו.

כשכ"ק אד"ש נכנס להתועדות רמז לר' מרדכי טלישבסקי שיכריז שמי שלא נטל ידיו שיטול, ובאמצע אמר לו שוב פעם שיכריז, אח"כ אמר שצריכים להזכיר הענין הידוע (מיהו יהודי) אבל בר"ה רק טוב ואין ענין רע, וכל המציאות שיש הוא רק בשביל אתה בחרתנו, במילא שישירו עוה"פ אתה בחרתנו און ס'זאל זיין אתה בחרתנו, והמילים "אתה בחרתנו" אמר בשירה, וקם על מקומו ורקד כמה דקות.

אח"כ כשישב אמר לשיר אבינו מלכנו, ואח"כ אמר שה' יתברך יברך ישראל בכתובה וחתימה טובה והי' אריכות לשונות ברכה. ואח"כ הכריזו על הסדר של ברכת המזון והבדלה וכוס של ברכה, ואח"כ אמר לשיר ניגון הד' בבות והבבא הרביעית פעם אחת. ואח"כ בירך והברכה הראשונה אמר בלחש, כשגמרו לברך אמר שהטעם שאמר בלחש הוא כדי שלא יחשבו שהוא מוציא בברכהמ"ז. המקומות שאומר בקול הוא סיום כל ברכה ואח"כ ממרום וכו' הרחמן הוא ינחילנו וכו', הרחמן הוא יזכנו וכו'.

אח"כ התפללו מעריב. סיום ההתועדות ב-9.30. ואח"כ התחיל לחלק כוס של ברכה והי' מאוד בשמחה, וכמ"פ הראה ע"י ששם ידיו בפיו שישרקו, בסוף בירך ברכה אחרונה ושר כי בשמחה. זה הי' בערך ב-11.15.

ביום ב' (צום גדלי') בא לסליחות ואח"כ קריה"ת ואח"כ מנחה בערך ב-2.20, ואח"כ מעריב בשעה הקבועה.

יום ו' ז' תשרי

בליל ג' (ה' תשרי) הי' יחידות ושמעתי שנמשכה עד שעה 5 לפנות בוקר.

בליל ד' (ו' תשרי) כ"ק אד"ש התפלל לפני העמוד וכן בשאר התפילות. הבחנתי שגם בחזרת הש"ץ מכה על חזהו באמירת סלח לנו,

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

ביום נסע לאוהל וחזר קצת אחרי השקיעה. ההתוועדות התחילה בשעה 9 ומיד התחיל השיחה אודות מ"ש בכתהאריז"ל שעשי"ת הוא כמו חוה"מ. ואח"כ הי' הסיום.

בשעה 11 רצה כבר לברך ברכה אחרונה, וחדקוב ניגש אליו להזכיר על מגבית לקרן חנה, בכלל הי' מאוד רציני בכל ההתוועדות.

יום ג' י"א תשרי

בליל ש"ק (ח' תשרי) בא כ"ק אד"ש לאולם פארבאנד ששם חדר האוכל בשביל האורחים, וסקר את האולם וגם המטבח, ואח"כ אמר (בערך): א גוטן שבת זאל זיין א שבת'דיקער יאהר א חתימה און א גמר חתימה טובה, און זאל זיין א יאר פון שמחה און מנוחה און תענוג.

אח"כ כשפנה לצאת שאל איפה ר' משה (ירוסלבסקי) אם לא יבוא, אבוא אליו (כי ר' משה הי' בקצה השני), אח"כ אמר לו א יישר כת, לשנה הבאה בירושלים.

בש"ק הי' התוועדות, ביאר כמה דרגות בתשובה, כן ביאר הענין של ח' תשרי שאז הי' חנוכה המזבח, ואח"כ התחיל לבאר הענין של שובה ישראל, ובתוך הדברים התחיל מאמר ד"ה שובה ישראל בלי שום הקדמה.

אח"כ ביאר הרש"י עה"פ איכה ירדוף אחד אלף. וגם לקוטי לוי"צ. ואח"כ השלים מו' תשרי וביאר כמה ענינים בסיום. ואח"כ דיבר אודות משקה, הי' בזה אריכות. ואח"כ נתן בקבוק לר' משה ירוסלבסקי ולר' מ.פ. כץ ולר' דוד רסקין ולר' ש.ז. גפני. אח"כ אמר שאלו שקיבלו כעת בגלל שצריכים לחלק זאת בימים הקרובים. בסיום ההתוועדות נוטל ידיו ומיד מתפלל מנחה, לקריה"ת עלה לשלישי.

בערויהכ"פ בשעה 7 יצא עם התרנגול ביד ובא לתפילה לפני 9, וכעבור שעה התחיל לחלק לעקאח ואומר שנה טובה ומתוקה, בשעה 3.15 בא לתפילת המנחה, אח"כ עלה על השולחן ובעיניים עצומות אמר הברכה. אחרי מנחה חילק ג"כ לעקאח.

לפני 7 בירך את הת' ואח"כ ירד לביהכ"נ ושרו ג' פעמים אבינו

מלכנו, וכן בבוקר לפני תפילת שחרית. אחרי תפילת מעריב נשאר לאמירת תהלים, ביוהכ"פ אחרי קריה"ת בהזכרת נשמות נשאר על מקומו וכיסה ראשו בטליתו ולא עלה לבימה כמנהגו. בתפילת שחרית שרו האדרת והאמונה.

ההפסקה בין מוסף למנחה הי' מ-3.55 עד 4.50. ב"כי אנו עמך" (אינני זוכר אם במנחה או בנעילה) אחרי שגמרו כבר המילים בכ"ז המשיך לנענע בידו לאות שישירו. אחרי נעילה במארש עלה על כסאו אך לא האריך. אחרי מעריב אמר א גוט יו"ט, קצת אחרי מעריב הלך לביתו.

אור ליום ב' כ"ה תשרי

ב"ג תשרי אור ל"ד התוועד הרבי. באותו יום נסע לאוהל וההתוועדות התחילה בשעה 9 עד 10.45. הי' מאמר ד"ה בסוכות ולפני זה שרו ניגון אדמו"ר מהר"ש ומיד אח"ז התחיל המאמר בלי ניגון קודם דא"ח.

בערב חגה"ס נכנסו אנשים מכפ"ח ומנה"ח ונתן לכ"א הדס.

בחגה"ס נתן הלולב והאתרוג בכ"י לברך עליו.

ביום ד' אחרי תפילת מעריב ציוה להכריז על ההתוועדות עם החכמים שהתקיימה בשעה 9 בערב. לליל הושענא רבה בא לתהלים בחצות. ביום הושענא רבה חילק לעקאח לנשים וגם לאלו שלא קיבלו בעריוהכ"פ ואח"כ התפלל מנחה בערך בשעה 2.

לליל שמע"צ נכנס להקפות בשעה 9 ומיד התחיל אתה בחרתנו. אח"כ אמרו ג' פעמים אתה הראת ולא מכרו. בפעם הא' שר פרזות, בפעם הב' הושיעה את עמך ובפעם הג' ופרצת.

א' מההקפות הי' מיוחד לעולים החדשים, וחיפש א' בשם דאבקין ובינתיים מחא כפיו, וההקפה נמשכה זמן רב. אחרי ההקפות אמר בקול א גוט יו"ט.

לליל שמח"ת התחיל להתוועד בשעה 8.45, אינני זוכר נקודות. סיום ההתוועדות בשעה 11.45. לפני הסיום דיבר אודות אלו שהלכו לשמח בבתי כנסת שיגידו לחיים, וגם אלו שלא הלכו "ואני הקטן בתוכם".

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

בליל שמח"ת הכריז טלישבסקי הסדר שאחרי התוועדות יהי הפסקה ויסדרו השולחנות ויעשו הקפות מיט פריילעכע הערצער (=בלב שמח), ואמר כ"ק אד"ש מיט פריילעכע פיס (=ברגליים שמחות).

כשנכנס להקפות התחיל ניגון אביו, ואח"כ מכרו ג' פעמים אתה הראת, בפעם הא' מכבדים את כ"ק אד"ש בכל פסוק ואח"כ סדר הניגונים כדלעיל. ובסיום אמר א גוט יו"ט.

כשיצא בב' הלילות אחרי אמירת גוט יו"ט התחיל ושמחת. בליל שמח"ת הלכו ללוותו ושרו עד פינת רחוב ברוקלין, ושם רמז שיפסיקו לשייר. סיום ההקפות בליל שמע"צ קרוב ל-12 ובליל שמח"ת ב-3.30.

בבוקר בא לתפילה בערך ב-10.15, והתחיל מיד ניגון אביו, אח"כ הסדר כדלעיל. בפעם הג' מכרו הפסוק והי' זרעך, הנני מביא, בך ה' חסיתי וב' הפסוקים שלאח"ז.

אחרי ההקפות קריה"ת, בעת הוצאת הס"ת שרו אנא עבדא. באמצע קריה"ת אמר שכל בני א"י ישמעו הברכה (- היות ואינם מחוייבים ביו"ט שני לכן לא יברכו בעליה לתורה אלא ישמעו מאחרים), ור' יהושע יוזביץ אמר שהוא שומר על ב' ימים יו"ט ואמר כ"ק אד"ש א"כ שיעשה ברכה.

בשעת הקריאה בין גברא לגברא הסתובב כל פעם לראות העולים לס"ת, והי' רעש והכריז ג' פעמים שא שטילער.

לחתן תורה עלה ר' ש. לויטין, וכ"ק אד"ש עלה לחתן בראשית, כשעלה הכריזו יעמוד אדמו"ר ריי"צ בן אדמו"ר רש"ב, ואדמו"ר ... בן הרב רלוי"צ. כשגמרו קריה"ת שרו שישו ושמחו.

תפילת המנחה שרו לפני"ז על הסלע, וכשנכנס עמד על מקומו ושר. ואח"כ עלה על כסאו במשך 10 דקות (כך שמעתי מעדי רא"י).

להתוועדות בא ב-6.30 ונטל ידיו וביאר באריכות הטעם שעושים שמח"ת היום ולא בחגה"ש, אח"כ דיבר אודות מחיאת כפיים שימין מקרבת ושמאל מרחקת, וכ"א לחוד יתכן שבא מצד הטבע, משא"כ כשמוחים כפיים זה התכללות, ואמר שישירו וימחאו כפיים, והראה

לכמה אנשים שימחאו כפיים, גם הי' ביאור ארוך אודות הפתגם של אדמו"ר מהר"ש לכתחילה אריבער. אח"כ דיבר אודות העולים החדשים, ואמר שאלו שהם רבנים שוחטים ומוהלים אסור להם לעזוב את רוסי' כי הגנרל הולך בסוף, וגם באני' רב החובל עוזב רק אחרי שברור לו שכולם יצאו מכלל סכנה. ואח"כ אמר שישירו ניגון החכמים.

ולפני שיחה זו קרא לטלישבסקי שיעלה על הבימה, ובסיום השיחה שר טלישבסקי ניגונים גרוזניים. בתוך השיחה דיבר בארוכה אודות מיהו יהודי ועל מה שקרה באוגנדה. גם הי' ברכה ארוכה שיהי' אריבער בלימוד הנגלה, אריבער בקיום המצוות, אריבער בכלל דרכיך דעהו, אריבער בכל מעשיך לשם שמים, אריבער בבני חיי ומזוני, ויהיו באופן של רויחי. מאמר ד"ה להבין ענין שמח"ת.

סיום ההתוועדות ב-12.30 וכ"ק אד"ש בירך וברכה ראשונה אמר בלחש. אח"כ התפלל מעריב והבדיל וחילק כוס של ברכה עד 3.30, תוך כדי חלוקת כוס של ברכה נענע ידיו שישירו. כשניגנו הניגון סטאווי יא פיטו במילים ואתה תשמע נענע ידיו לאות שיאריכו בואתה תשמע. כשיצא ניגן כי בשמחה.

באסרו חג בא לקריה"ת ואמר קדיש אחרי קריה"ת וגם קדיש יתום, כשנכנס למנחה אמר קדיש דרבנן ואח"כ התחילו אשרי.

בליל ב' הי' יחידות עד 7.30 בבוקר, וכ"ק אד"ש הלך בשעה 9 ולתפילת המנחה לא בא.

יום ה' ד' מרחשון

ביום ו' בתפילת המנחה כשסיימו כ"ק אד"ש יצא מהדלת שבצד מזרח כבכל יום ולא כמנהגו בכל עש"ק לצאת מהדלת שבצד דרום, ביום ש"ק התחילה ההתוועדות כרגיל. בשיחה הא' ביאר מעלת שבת בראשית לפי קביעות שנה זו שכל השבוע הוא שבת בראשית. ז.א. שזה בגילוי וכך צריך להיות בקדושה שכל דבר הוא ענין בפ"ע, וכשיחת כ"ק אדמו"ר נ"ע אז מ'דארף זיין א פנימי, וכשעושים ענין אחד לא לחשוב אודות ענין השני. כשמתוועדים לחשוב מתי תגמר ההתוועדות ויוכל לישון.

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

כן ביאר כמה ענינים משמח"ת ואח"כ הי' מאמר קצר ד"ה ויכולו, אח"כ ביאר על הפסוק והנחש הי' ערום וגם ביאר בלקולו"צ. אח"כ הורה למכור המצוות לשבת בראשית, ואמר איצטער גיט מען איבער דעם טשער. ומכרו המצוות ר' שמרי' קנה א' מהדברים ואח"כ אמר ר' י. פינסון בתנאי שהרבי יתן ברכה שיבוא לשנה הבאה והרבי חייך. ואח"כ התחיל לשיר והריקותי לכם ברכה.

קרוב לסיום דיבר בחריפות אודות מיהו יהודי ואמר שאין ממוצע, או ארונטער או אריבער, הלנו אתה אם לצרינו, שבזה שנותנים אפשרות לגויים להיות יהודים שלא כהלכה מעיקים ליהודים דתיים מכניסים 2 בחורים לבית הסוהר גם ביום הקדוש, ואלו הארבעה או החמישה לא הלכו לשבת אתם ביחד. מה יש? הוא צריך פתיחת הארון לכל נדרי, אוי ואבוי לס"ת שהוא אוחד. עד שקרה בימים האחרונים שגירשו אותם בבזיונות. מ'שפייעט אין פנים און מ'זאגט אז דאס איז גשמי ברכה, ואמר שאסור לשמוח לאיד של יהודי. הי' ברכה אריבער און אריבער און אריבער (ג' פעמים). סיום ההתוועדות ב-5.30. כשיצא ניגן הושיעה את עמך.

למנחה עלה לקריה"ת.

ביום א' בשעה 5 אחה"צ יצא ללוות הבחורים המקורבים מפאריז, ובשעה 7 בערך יצא עוה"פ ללוות האורחים מא"י.

בש"ק נתן בקבוק משקה לבוכרים וגם לר' מ.פ. כץ בשביל המלוה מלכה. וציוה להכריז והכריז ר' משה פנחס שהמלוה מלכה תקיים בבית הרבנית מנוחה רחל גרונר, והעיר כ"ק אד"ש דעם מיטל'ן רבינ'ס א אייניקל, ונתן משקה גם ללייבל גרונר.

כשהתחילו למכור המצוות אמר לר' י. פינסון שהשמש יכריז על שקט והכריז ר"א פליסקין.

לקט סיפורים ששמע אבי החתן

א. מר"ה מפאריטש שאם בעלי עבירה היו יודעים התענוג של מצוה היו רודפים אחרי מצוה.

(מר' דוד שקולניק)

ב. הרב הרצוג בצעירותו הי' בעיר מרפא ופגש שם את אדמו"ר הרשב"ב נ"ע ורצה שהרבי נ"ע ידבר איתו בלימוד, והרבי לא הסכים בגלל שראשו כאב לו, ואמר הרב הנ"ל הרי אמרו החש בראשו יעסוק בתורה, וענה לו הרבי נ"ע הכוונה היא על רוחניות שיש לו מחשבות זרות העצה היא לעסוק בתורה משא"כ החש בגשמיות אין לו תקנה בלימוד.

(מר' אברהם מייזליש)

ג. כשמתנהגים כדבעי אזי האדם מלך, ואם לאו הוא למך. דמלך ר"ת מח, לב, כבד. ואם המוח שליט על הלב אז הוא מלך. אבל כשהלב שולט על המוח הוא למך.

(מר' מ.א. פרידמן ששמע מר"י נעוולער כשנכנס לליובאוויטש)

ד. ר' דוד הורודוקער הי' מתעמק מאוד בתפילה וקרה פעם שהי' לוי' ואחרי הלוי' נכנס הרבי נ"ע לאמר ויהי נועם באותו חדר שר' דוד התפלל, ולא הרגיש כלל הגם שענינו היו פקוחות.

(מהנ"ל)

ה. הטעם שזבובים מטרידים מאוד דווקא בסוף הקיץ כי מרגישים שקרב קיצם, והנמשל הוא על מתנגדים.

(מר' זוסיא וילימובסקי בשם ר' יונה איידלקופ)

ו. כשלא לומדים או לא מתפללים שרים עסן עסט זיך וכו' ומסתפקים בשירה אבל כשקשה לאכול אז לא שרים אלא הולכים לרופא, וכך גם צריך להיות ברוחניות – לנסוע לרבי.

(מהרה"ח ר' ש.ג. ששונקין)

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

ז. הרבי נ"ע אמר פעם על ניגון הבינוני שפי' קענסט דאך זיין פארוואס ווילסטו נישט.

(מר' אליעזר ננס)

ח. הטעם שצריך להיות על דבר מניעות ועיכובים ע"ד הצחות כי גם להקב"ה בבריאת העולמות איז איהם נישט גיגינגען גלאט והוכרח להיות צמצומים.

(מר"נ גולדשמיד)

ט. בזמן המגיד רצו להוציא את הכח האלוקי המחיה המשקה וחפשו איזה שם מחיה את המשקה ומצאו שהשם מְחִיָּה הוא המחיה א המשקה, כי בזמנים ההם התפרנסו היהודים ממשקה, אך לבסוף לא ביטלו כי השם מחי' הי' נוגע גם לשאר פרנסות.

(מהרש"ח קסלמן)

י. הפי' ותיק וחסיד, כי ותיקים מתפללים בהשכמה אבל במהירות כדי להגיע לנץ החמה בשמו"ע, וחסידים מתפללים מאוחר ובמתנות אבל ישנם כאלו שמתפללים מאוחר כחסידים ובמהירות כותיקים.

(שמעתי מהרב זיין והוא אמר זה לאדמו"ר הריי"צ ונהנה מזה)

יא. חייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע, הכונה לקרוא קשעהמ"ט וייקען זיך אין ק"ש אבל צריך להיות לא ידעי שלא יהי' בולט שאתמול קרא ק"ש.

(מש.ב. כהן בשם ר' א. ננס)

יב. היום כשאחד מבטל השני אומר לו דוא ביסט קלוג אבער איך בין קלוגער. ז.א. איין בל"ג גרעסער פון דעם צווייטן בל"ג.

(מרח"ש ברוק ז"ל)

יג. ר' אהרן סטראשעלער כידוע הי' בעל התפעלות גדול ופעם רקד על השולחן מרוב התפעלות אבל אח"כ נחלש התפעלותו ובכ"ז המשיך לרקוד, אבל החסידים הרגישו בזה ואמר לו ר' משה וילנקער ארקע אַיאַפ (הוא לא הי' יכול לבטא רי"ש).

(שמעתי מי. סופר בשם ר' נ. גולדשמיד)

יד. הרבי נ"ע אמר פעם בפורים ב' פי' על חייב איניש לבסומי וכו':
א. כשחייב איניש ז.א. שיש לו חטאים ועוונות, העצה לזה הוא לבסומי
בפוריא לקרוא קשעהמ"ט. ב. חייב איניש מתי אפשר לדעת שהוא חייב
ע"י שעושה חשבון בנפשו.

(מהרש"ח קסלמן)

טו. קבלה טובה על איזה דבר הוא ג"כ ענין והראי' מר"ל בגמ' ב"מ
כשקיבל עליו עול תורה לא הי' יכול לעבור הנהר.

(מר' דוד שקולניק)

טז. איתא בגמ' ששחטו את היצה"ר של ע"ז, ופי' אדה"ז שהכוונה
היא שהחליפו את היצה"ר של ע"ז ליצה"ר של ממון, וסיים אדה"ז און
איך ווייס ניט אויב זיי האבן בעסער געמאכט.

(מר' משה לייב שפירא)

יז. הרבי הרי"צ אמר פעם לר' שמחה גורודצקי שאם יראה איש
פשוט אומר תהלים, יאהבהו וזהו אהבת ישראל, וכך היה שהנ"ל ראה
איש פשוט אומר תהלים וממש אהב אותו, וסיים הנ"ל שזה הי' הכח
של הרבי.

(מיחזקאל כהן)

יח. הרב לנדא שאל פעם לרבי נ"ע אודות לימוד המלבי"ם וענה לו
אז אמאל פלעגט מען דאס רופען אפיקורוס, היינט זאגט מען אז ער
איז א מתנגד.

(בשם הרב לנדא)

יט. פעם הי' איש פשוט ששמע שלהכנס ליחידות זה ענין גדול, אבל
בגלל שהי' חשוכי בנים החליט לקחת את העז ליחידות וכך עשה,
ואח"כ אמר שהתבונן בעז ולא ראה שום שינוי, והגיע למסקנא אז מיא
גייט אריין א ציג גייט מען ארויס א ציג.

(מיוסף סגל בשם ר' אשר ששונקין)

כ. פ"א נקלעו כמה מתנגדים לשבת בליובאוויטש וזה הי' זמן הצ"צ.
בליל שבת שמעו את החסידות שאמר הרבי ולא הבינו הרבה, אבל
מהמעט שהבינו נתפעלו, ולמחרת הבינו יותר וההתפעלות ג"כ גדלה,

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

עד שבשלוש סעודות נתפעלו מאוד. אח"כ נכנסו לצ"צ וביאר להם ענין רבי דאי' בגמ' אם הרב דומה למלאך ה' יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו, ולכאו' איך מדמים רב למלאך, הלא מלאך אינו יודע ללמוד דהרי לא ניתנה תורה למלאכים, אלא הפי' הוא דיש מלאכים שנשרפים באמירת קדוש, וזהו הפי' אם הרב דומה למלאך ז.א. שלימודו הוא באופן כזה כמו שהמלאך אומר קדוש אז יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו.

(מהנ"ל)

כא. פעם ב"ט כסלו שאל הרבי נ"ע את ר' מענדל חן אם לומד נגלה והשיב שכן, ואח"כ שאלו אם לומד חסידות ולא ענה. ואמר הרבי נ"ע שכשלומדים שניים או חזון הרי"ז חכמתו ורצונו משא"כ כשלומד חסידות ורוצה להבין מל' דעשי' ולמע' מזה עד חכמה דאצילות, הרי"ז רק השערה (ז.א. דלכאו' גדלה מעלת הנגלה על החסידות. המספר) בכ"ז אין חסידות ווערט ער חכמה דאצילות ועוד אפשר להכיר ההבדל בין נגלה לחסידות בקשעהמ"ט.

(מר' יוסף דוב קסטל)

כב. הרשב"ץ הי' מפרש מאמר הגמ' אין הלכה כאנשי יריחו עס איז נישט גיגאנגען כאנשי יריחו שעבודתם לא הי' שייך לכולם.

(מר' שמואל לויטין)

כג. הרשב"ץ הי' מבאר מה שכתוב בחסידות שהתענוג הכי גדול שיהי' לנשמה בעוה"ז אין לה ערך לגבי התענוג שהיה לנשמה קודם ירידתה למטה, וביאר זה ע"פ משל לאחד שידע איזה ניגון ושכחו ומזכירים לו ניגונים שונים, אבל לא מצליחים להזכירו את הניגון ששכח, ועל כולם הוא מעיר עס איז נאך ניט דאס. כך גם הנשמה על כל תענוגי עוה"ז אומרת עס איז ניט דאס.

(מהנ"ל)

כד. שילם אמר פעם בהתועדות שלכ"א יש השגה באחדות הוי', ור' מיכאל דוורקין התרגז ע"ז וזרק עליו כסא, ובדיוק עבר הרבי הרש"ב נ"ע ושאל את ר' מיכאל מה קרה, וסיפר ר' מיכאל מה שאמר שילם ואמר הרש"ב שבאמת שייך השגה, ושאל ר' מיכאל איך יתכן שבעה"ב

בפטרבורג ישיג באחדות ה' (התכוון על עצמו כי היה בעל עסקים בפטרבורג) וענה הרבי נ"ע ע"י השגחה פרטית.

(מדודי י.י. קדנר)

כה. הרבי הרש"ב נ"ע אמר פעם בהתועדות שלכ"א שייך השגה באחדות ה' אחד מבין בגסות והשני בדקות ובתוך זה אמר, שילם האט א איידעלע השגה והקהל התחיל להסתכל עליו ואמר הרבי הרש"ב מאכט ניט פון איהם ע"ז (אל תעשו ממנו ע"ז).

(מהנ"ל)

כו. החסיד ר' יקותיאל כשהי' מאיר אצלו גילוי אור היה מדליק כל האורות ורוקד במילים שישו ושמחו בשמח"ת, פעם עברו חסידים בליל ת"ב ע"י ביתו וראו שדלוק כל האורות ורקד במילים הנ"ל ואמרו לו הלא ת"ב היום וענה להם ת"ב הוא רק מדרבנן, משא"כ עצבות הוא עבירה מדאורייתא כי עצבות עלול להביא לכל העבירות.

(מר' יוחנן גורדון)

כז. ג' דרגות בחסידים השואלים מרבי: א) אחרי שעשה את המעשה הוא מודיע לרבי ומבקש ברכה, ע"ז עונה הרבי אזכיר עה"צ, ז.א. שהרי לא לוקח על עצמו אחריות אלא זה ע"ד אל תהי' ברכת הדיוט וכו'. ב) ששואל אם לעשות כך או כן ואז הרבי לוקח על עצמו אחריות. ג) ששואל מה עלי לעשות, ז.א. שלא מציע הצעות אם לעשות כך או כן אלא ששואל מה לעשות, ואז הרבי לוקח על עצמו אחריות יותר גדולה, כי הרבי צריך לקחת ענין מהעולם ולומר לו את זה עליך לעשות.

(שמעתי מר' לייב ביסטריצקי ששמע מהרב חדקוב שכ"ק אד"ש אמר להרב חדקוב)

כח. פעם בהתועדות של אדמו"ר הרי"צ קרא פעם לר' זלמן משה יצחקי ואמר לו משהו וחזר למקומו, ושאלו אותו מה אמר לו הרבי, וענה שאינו יודע כי כל הזמן שהרבי דיבר איתו חשב מתי יוריד הרבי עיניו הק' מפני המזוהמות, וע"כ לא שמע מה שאמר לו הרבי.

(זה סיפר מ. פוטרפס בנוגע להסתכלות על הרבי)

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

כט. כתוב בפרקי אבות עז פנים לגיהנם, ולכאו' קשה וכי חסרים שם עזי פנים, אלא כיון שבגיהנם ישנם גם רבנים והמלאכי חבלה מפחדים לטפל בהם, לכן צריכים עזי פנים שיאמרו להם רבי'נקה לייג זיך אוועק אויפין טיש.

(מהנ"ל)

ל. הי' בחור שהכניס פתק לכ"ק אד"ש וכתב שם איזה ענינים והשתמש במילה 'אני' וכ"ק אד"ש הדגיש תיבת אני וכתב למטה היינו היצה"ר.

(מהנ"ל)

לא. הרשב"ץ היה לו ספר חסידות מלוקט מהרבה ספרי חסידות דף מספר זה ודף מספר אחר והיה לומד כמה שעות חסידות.

(מהנ"ל, סיפר זה שפעם היו חיים בווארט)

לב. לפעמים שתיקה לא מעלה הגם דאי' בגמ' מילה בסלע משתיקותא בתרי, אפשר לפרש שמשתיקה יש רק ב' סלעים, משא"כ כשהוא מדבר הרי כל מילה הוא סלע ובמשך היום יכול לדבר הרבה. וכן מפרשים לא מצאתי לגוף טוב משתיקה שמשתיקה לא יוצא שום טוב.

(מהנ"ל)

לג. ג' דברים צריכים לפעול: א. משקה. ב. כסף. ג. חסידות. משקה פועל שכרות, כסף פועל שגעון, חסידות פועלת פרום זיין, ואם א' מהנ"ל לא פעל סימן שלא הי' מספיק, או שלא שתה הרבה, או לא למד מספיק חסידות, או אין לו מספיק כסף.

(מר' אבא פליסקין בשם ר' מאיר שמחה חן)

לד. אשתו של הרשב"ץ היתה ידועה כקפדנית, פ"א התועדו בביתו של הרשב"ץ ולא הי' פארבייסן, ואצל הרשב"ץ הי' עז שבזמנים ההם הי' זה רכוש, ובין המתוועדים הי' ג"כ שוחט והחליטו לשחוט העז, וכך עשו ובישלו את העז והי' להם פארבייסען. באמצע הלילה התעוררה אשת הרשב"ץ וראתה שהעז איננו, וראתה מה שעשו החסידים, והתחילה לצעוק, אמר לה הרשב"ץ באמת העז נשארה אלא החליפה

את לשונה מקודם צעקה מָה, ועכשיו צועקת אחד.

(מר' אברהם מאיור ששמע מר' אשר ששונקין)

לה. אדמו"ר הרי"צ כתב פעם לנעוול שהאברכים יקצצו הצפרניים, ז.א. שלא ידקרו א' את השני בהתוועדות, וכן עשו וקיבלו אח"כ מכתב שני מהרבי שלא מרוצה מהנעוולר שלום.

(ממיכל וישצקי)

לו. אדמו"ר הרי"צ לפני נשיאותו בא פעם לעיר וילנא והציג עצמו כסוחר נרות וקיבל עליות לקריה"ת ונדב במי שבירך, ושם בעיר היו מנדבים נרות לבתי כנסיות של פרושים כדי שיוכלו ללמוד בלילות, אך לפועל לא היו לומדים ובעיר לא ידעו מזה, וכך הצטבר סכום ניכר של נרות, והיות שאדמו"ר הקודם בא בתור סוחר נרות הציגו לו לקנות הנרות שהצטברו במשך השנים, וכך עשה ובנרות הללו פרע את התחייבויותיו במי שבירך, וכך נתגלה בעיר שלא השתמשו בנרות. כשהגיעה השמועה לר' חיים עוזר אמר מסתמא הי' זה הליובאוויטשער רבי.

(מר' אבא פליסקין)

לז. ר' דוד הורודוקער שאל פעם את אדמו"ר הרי"צ כשהי' מנהל פועל של תר"ת מה ללמוד באלול, וענה לו שילמד חסידות אך יש עוד דלת (התכוון לומר לו שישאל את הרבי נ"ע) ושאל את הרבי נ"ע וענה לו שילמד נגלה.

(מהנ"ל)

לח. אחד מבניו של הינוקא מקרלין בא פעם לאוטווצק לאדמו"ר הרי"צ, ונכנס אצלו ושהה קצת וביקש מאדמו"ר הרי"צ שיברך את חסידיו שבאו איתו, ור' זליג סלונים ג"כ הי' אז באוטווצק וכעבור כמה שנים פגש שם את האדמו"ר הנ"ל, וסיפר לו שאביו הינוקא אמר אחרי הסתלקות הרבי נ"ע שישעו לאדמו"ר הרי"צ שיש ממי לקבל, וסיפר שנסע פעם להרים וגם אדמו"ר הרי"צ הי' שם וזה היה עוד לפני נשיאותו וכשראה הדרת פניו נזדעזע. כך אמר הינוקא, ובנו סיפר זה לר' זליג סלונים.

(שמעתי מר' זליג הנ"ל)

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

לט. פעם נסע ר' זליג בשליחות אדמו"ר הרי"צ להרה"ח ר' זלמן שניאורסון שהי' רב בלודז (הוא היה אחד משלושת החסידים המיוחדים שנשתבח בהם הרבי נ"ע), ושהה שם כמה שבועות, באותם שבתות חזר ר' זלמן את המאמר מי כמוכה תרכ"ט באריכות גדולה. במאמר זה מבואר ענין התרנגול וכשר' זליג חזר משליחותו שאלו הרש"ג איזה מאמר חזר הרה"ח ר' זלמן, אמר לו ר' זליג את שם המאמר. אדמו"ר הרי"צ הגיב על כך "אגרויסער תרנגול" (בגלל שהאריך בביאורו).

מ. הרש"ז מלובלין בעל התורת חסד הצטיין בזכרונו המופלא. פעם קרא אדמו"ר הצ"צ לג' רבנים לדון באיזה ענין וה"תורת חסד" היה אחד מהם. היה שם אחד שהקפיד למה קראו לתורת חסד ולא קראו לו והרי הוא בקי בש"ס כמו באשרי! אדמו"ר הצ"צ שמע זאת ויצא ושאל את האיש המתרעם כמה ווי"ן יש באשרי ולא ידע, אמר אדמו"ר הצ"צ ר' שניאור זלמן יודע כמה ווי"ן יש באשרי.

(מר' זליג הנ"ל)

מא. אי' בחסידות שמלכות שרשה ברדל"א, ולכאורה הלא מל' ענינה קב"ע בלי תענוג, ורדל"א הוא פנימיות הכתר שענינה תענוג וא"כ איך שרשה ברדל"א, אלא שהתענוג האמיתי הוא בקב"ע.

(מר' ניסן נעמאנאוו בשם חסידים)

מב. היה חסיד שהיה בידידות עם הרבי נ"ע קודם נשיאותו. אח"כ כשהרבי נ"ע קיבל את הנשיאות בא החסיד אליו ונשקו. אמרו לו החסידים עס דארף זיין הודו און נישט קוש (צריך להיות הודו ולא קוש (נשיקה)).

(מהנ"ל)

מג. הרה"ח ר' יצחק מתמיד הי"ד אמר פעם שסדר האכילה מגשם יותר מהאכילה עצמה, והביא ע"ז דוגמה שיש כאלו שמורחים חמאה על הלחם ומדייקים שיהי' מרוח בכל הצדדים, ומה יקרה אם יאכלו החמאה לחוד ואח"כ הלחם הלא סוכ"ס זה מתעכל ביחד.

(מהנ"ל)

מד. ר' אלחנן דוב מרזוב אמר פעם שאצל חסידים אין דברים בטלים כי אם חסידים מדברים דבורים אלו זה לא דב"ט, ואם זה דב"ט אין חסידים מדברים כאלו דבורים.

(מהנ"ל)

מה. ר' שילם תבע מבחור שיעסוק בעבודה וזה הי' באותה תקופה שנפטר הר' שמשון ויטעבסקער מעבודה, והבחור ענה לשילם שאינו רוצה לעסוק בעבודה מצד זה. ואמר לו שילם ע"ז עס איז בעסער שטארבען ויא א איד איידער לעבען ויא אגוי (עדיף למות כיהודי מלחיות כמו גוי).

(מר' עוזיאל חזנוב)

מו. אדמו"ר המהר"ש אמר משל על רבי מתרנגול שהתרנגול טוען: תמיד אני מעיר את מי שצריך לקום בלילה ובזמנים שונים. את זה אני מעיר בחצות ואת השני אח"כ, וכך במשך הלילה הוא עומד ומעיר, וכשנפול יהלום באשפה שולחים אותי לחפש את היהלום עד שאני מוצא אותו והוא מבריק, ואח"כ שוחטים אותי וכך הנמשל על רבי וד"ל.

(שמעתי מר"י ליפקין)

מז. הרד"ץ עלה פעם לתורה ודפק באצבעו, ואמר לו המהר"ש לדפוק באצבע גם אני יודע, בפרט שאומרים עלי שאני אומן יד. והרד"ץ היה מוסיף אח"כ ע"ז מילא אז ס'איז ווארים דארף מען גארניט טאן, אבער אז ס'איז קאלט דארף מען קלאפען.

(מהנ"ל ששמע מר' אלתר שימחוביץ)

מח. הרד"ץ הי' חוזר בכל שבת דא"ח וקרה פעם כשאמר א המילים נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים הי' מוסיף און ווער איז נאך א תחתון ווי איך.

(מהנ"ל)

מט. הרד"ץ הלך פעם עם רש"ז גרליק ושאל אותו בענינים שלו, ובאמצע דבריו שאל הרד"ץ וואס איז פראט יחו"ע און יחו"ת, כן הלך

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

פעם עם ר' שמרי' ששונקין ודיבר איתו בענינים שונים ובאמצע שאלו וואס איז דער חילוק פון תהו מיט תיקון.

(מהרה"ח ר' שמריה ששונקין)

ג. הרב ששונקין הנ"ל הלך להתפלל פעם עם הרד"ץ ובתוך כך אמר הרד"ץ להנ"ל שהוא ברוגז על ליובאוויטש, והנ"ל לא הבין מה כוונתו, ואמר לו הרד"ץ אנחנו עד גיל עשר לא למדנו חסידות רק רמב"ן, ואח"כ כשהתחלנו ללמוד חסידות ראו שחסידות איז גאר אנדערש, אבל אתם לומדים מקטנותכם חסידות במילא תענוג תמידי אינו תענוג.

(מהנ"ל)

נא. הרה"ח ר' הלל מפאריטש הי' רב בפאריטש והרה"ח ר' ברוך מרדכי בברויסק לאחרי שעלה לא"י החליטו תושבי העיר בברויסק שר"ה יתמנה לרב בעיר בברויסק, אבל תושבי פאריטש סירבו וטענת תושבי בברויסק היתה שרק ר"ה ראוי למלא מקום ר' ברוך מרדכי. ור"ה בעצמו הכריע בזה שכל השנה יהי' בבברויסק וחודש אחד בשנה יהי' בפאריטש, ובחרו בחודש אדר.

קרה פעם שאחד שהחזיק טחנת מים היה מסוכסך עם מישהו והחליטו לחכות עד חודש אדר שאז יבוא ר"ה וכך הוה, ור"ה פסק לא לטובת בעל הטחנה, אבל ההוא סירב לקבל פס"ד הר"ה. בע"ד לא רצו לנסוע לבברויסק לספר לר"ה והחליטו לחכות עד שנה הבאה. לשנה הבאה בחודש אדר כשבא ר"ה כדרכו, סיפרו לו שבעל הטחנה לא רוצה לקיים הפס"ד, ושלה ר"ה לקרוא לו וסירב לבוא ושלה שנית לקרוא לו, והזהירו שאם לא יבוא יהי' לו צרות מזה, והפעם הוא בא, ושאלו ר"ה מדוע לא קיים הפס"ד, וענה הטוחן לר"ה מה הוא מבין בענינים כאלו. שאל לו ר"ה אם מתפלל, ואמר שכן. ואמר לו ר"ה שבשבת אנו אומרים א-ל אדון וכו' טובים מאורות, והפי' הוא כך, טובים מאורות שברא אלוקינו, מאורות הם הרבנים שהם טובים, יצרם בדעת בבינה ובהשכל, יש להם מספיק שכל להבין גם בענינים גשמיים. ועוד יותר מזה כח וגבורה נתן בהם להיות מושלים בקרב תבל, שהש"י נתן בהם

כח למשול בקרב תבל באמצע תיבת תבל שנתן בהם הכח להוציא את ב' מתיבת תבל, ואז נשאר תל וכששמע כך נבהל ומיד קיים הפס"ד.

(שמעתי מר' שמחה גורודצקי במוצש"ק פ' יתרו תשל"א ששמע מאחיניית של ר"ה)

נב. ר"ה הלך פעם למקוה ושהה שם זמן רב והמשמש שלו כשראה ששוהה זמן רב ולא בא לביהכ"נ, הלך למקוה וראה את בגדיו אבל את ר"ה לא ראה, והסתכל בתוך המקוה וראה את הכובע מעל המים, והבין שר"ה נמצא בתוך המים והוציאו מהמים וכמעט שנטבע, כי ר"ה הי' מקפיד אפי' בתוך המים לא לי שאר בגילוי ראש, וכשהי' טובל הי' משאיר הכובע על המים והי' מכוון שכשמוציא הראש מהמים מיד יהי' עליו הכובע, אבל בפעם הזאת לא מצא הכובע, ולכן נשאר בתוך המים כי על דבר שהי' מחמיר החמיר עד מס"נ.

(מהנ"ל ששמע מהנ"ל)

נג. בעיר סמיאש היו מתנגדים והי' שם חסיד של אדה"ז שהוא הי' עשיר, והיות שהיו זקוקים לו היו מוכרחים לכבדו, שהם הי' איש שקראו לו אידל דוד, והי' לו מלמד שקראו לו מאיר והכינוי שלו הי' מאיר אידל דוד'ס מלמד ופעם הי' שם ברית מילה והזמינו לסעודה גם את החסיד והמנהג הי' שהיו מדברים ד"ת וכו', ובקשו מהחסיד שייגיד איזה דרוש ואמר ע"ז מאיר אידל דוד'ס אם הייתם מבקשים אפי' מהרבי שלו (אדה"ז) שיאמר איזה דרוש האם הי' יכול לומר?

והחסיד כששמע כך שדיברו על אדה"ז התרגז ואמר שכעת הוא מבין גמ' שלא הי' מובן לו, וזה יהי' כבר ג"כ בתור דרוש. דמצינו שא' מארבעה אבות נזיקין הוא מבעה, ונחלקו בגמ' ע"ז רב אומר מבעה זה אדם ושמואל אמר מבעה זה שן, ולכאו' אינו מובן איך שייך פלוגתא כה רחוקה שא' יסבור שמבעה זה אדם והשני סובר שמבעה זה בהמה, בדב"כ חולקים בדבר שהם בערך זל"ז, אבל איזה ערך יש בין אדם לבהמה. אלא הפי' הוא כך מבעה הוא ר"ת מאיר בא על הערוה, וע"ז נחלקו רב ושמואל איזה סימן לתת ע"ז, ורב סובר מבעה זה אדם ואדם ר"ת מאיר אידל דוד'ס. ושמואל אמר מבעה זה שן, שן ר"ת סמיאשער נואף. ולבסוף כך הוה שמאיר הנ"ל בא על הערוה, ושאלו אח"כ את

תשורה משמחת הנישואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

החסיד מהיכן ידע שההוא יעבור עבירה, וענה כי כיון שראה ש"שלח ידיו בשלומיו" שדיבר על אדה"ז הבין ש"חילל בריתו".

(מהנ"ל ששמע מר' אליעזר צ'צ'רסקר ששמע מהרשב"ץ)

נד. קרה פעם שהגיע מברק לאדמו"ר הרש"ב נ"ע באמצע הלילה אודות ניתוח דחוף, והגבאי החסיד ר' אלחנן דוב מרוזוב חיפש עצות איך להביא זה לרבי, והמציא שכשהרבי אמר ברכות השחר עמד ממול והחזיק המברק, והרבי נ"ע אמר ברכות וראה גם את המברק, וגמר ברכת אשר יצר "רופא כל בשר ומפליא לעשות", און מיא דארף ניט מאכען קיין אפארציע (אמר הכל בהמשך אחד).

(מהנ"ל)

יחידות של סב ואב הכלה, כ"ד כסלו ה'תשמ"א

לקראת י"ט כסלו ה'תשמ"א נסעתי יחד עם אבי הרה"ח ר' שלום דובער פרידמן בן הרה"ח ר' מרדכי אהרן ע"ה. אבי חזר אחרי י"ט כסלו ואני נשארתי. אבא היה מצוות ההנהלה של שמי"ר. נכנסנו יחד ליחידות.

הרבי החזיק את הפתק עם השמות שלנו בין אצבעותיו והביט בו.

כ"ד כסלו, ה'תשמ"א בשעה 7.30 בערב (או 1.30 בצהריים – לא ברור).

דער אויבערשטער זאל אייך בענטשן ביידן צוזאמען און יעדערן באזונדער און אויך די גאנצע משפחה אין אלץ, און וואס איר נויטיג זיך אין גשמיות און אויך ברוחניות, סיי אין ענינים כללים און סיי ענינים פרטיים, און אזוי ווי עס איז נהוג מוסיף (זיין) אין לימוד התורה והחסידות והפצת מעיינות.

(– השי"ת יברך אתכם שניכם ביחד וכל אחד לחוד וגם את כל המשפחה בכל המצטרך לכם בגשמיות וגם ברוחניות, הן בענינים הכלליים והן בענינים הפרטיים וכנהוג להוסיף בלימוד התורה והחסידות והפצת המעיינות).

און אויך בנוגע צו שמי"ר די ארבעט זאל זיין בהצלחה, ניט קוקענדיק אויף אלע שוועריקייטן, בין אז דאס איז אמת'ע שוועריקייטן און סיי אז (די) שוועריקייטן זיינען מוגזמים, און אז מען וועט וונעדן זיך צו די (פאסענדיקע) מוסדות וועלן זיי געוויס העלפן אין געלט זאכן.

(– גם בנוגע לעבודת שמי"ר שהעבודה תהיה בהצלחה מבלי להסתכל על הקשיים, הן קשיים אמיתיים והן קשיים מוגזמים, כשפונים למוסדות המתאימים הם ודאי יסייעו בענינים הכספיים).

און יעדער איינער וואס ארבעט אין שמיר, זאל זיין א ביישפיל אז ער גייט און איז מוסיף אין לימוד התורה און קיום המצוות, ווייל מיט דעם קען מען אמאל מער אויפטאן ווי מיט הויכע רייד, און אזוי ווי די פעולות פון שמי"ר האבן אן אופקלאנג מאחורי מסך הברזל, איז יעדער

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

פעולה וואס מען טוט אין אה"ק מיט די רוסישע אידן, האט א כפולדיקן באדייטונג צו מקרב אידן צו אידישקייט.

– וכל אחד שעובד בשמ"ר יהיה דוגמא שהולך ומוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות, כי בזה אפשר לפעמים לפעול יותר מאשר דיבורים נעלים ומכיון שפעולות שמיר יש להן הד מאחורי מסך הברזל, הרי כל פעולה שעושים בארה"ק עם יהודי רוסיא יש לזה משמעות כפולה לקרב יהודים ליהדות).

(הרבי פנה אלי ואמר):

און דו זאלסט האבן הצלחה אין לימוד התורה, סיי אין נגלה און סיי אין חסידות, און זאלסט זוכה זיין א חסיד ווי מען דארף צו זיין, און זאלסט הולך און מוסיף זיין אין לימוד התורה און חסידות, און זאלסט זיין א למדן.

– ותצליח בלימוד התורה הן בנגלה והן בחסידות ותזכה להיות חסיד כדבעי ותוסיף בלימוד התורה וחסידות ותהיה למדן).

(הרבי פנה לאבא הר"ר שלום דובער ע"ה):

און דאס איז אויף אייך אויך געזאגט געווארן (מיט א חיוך). – זה גם נאמר עליכם (בחיוך).

איך וועל אייך מאכן פאר א שליח-מצוה יעדערן צו 2 דולר. איר פארט צוריק אדער איר בלייבט... – ברצוני למנות אתכם לשליחי מצוה כ"א ל-2 דולר, אתם חוזרים או נשארים..)

איר וועט צוטיילן די דולר'ן דא אויף צדקה און איר וועט דאס צוטיילן אין אה"ק. – תחלקו כאן דולרים לצדקה (הבן) ותחלקו בארה"ק לצדקה (האב).

נו און וועגן שמיר איז ידוע אז בשעת מען האט גיבויט דעם בית המקדש, אז געווען אזא מין זאך וואס האט געשפאלטן שטיינר, איז זאלן אויך די פעולות פון שמ"ר, שפאלטן די שטיינערנע הארץ פון די רוסישע אידן, אויב עס איז נאך דא אזוינע.

(אודות שמ"ר הרי ידוע שבשעה שבנו את בית המקדש היה כזה מין דבר (הרבי עצר לרגע כמו מחפש מילה מתאימה אולי כדי לא להגיד את המלה

תולעת) שבקע אבנים שגם פעולות שמיר תבקענה את לבבות האבן של יהודי רוסיה אם ישנם כאלו).

(בקשת משתתפי השיעור):

י.י.פ: עס איז דא בא אונז אין שכונה א שיעור תניא וואס גיט ר' י.י. אופן, האט מען גיבעטן א ברכה. (– בשכונתנו מתקיים שיעור תניא שמוסר אותו הר"ר יוסף יצחק אופן ובקשו ברכה).

[בקטע הזה המדובר אודות השיעור, הוציא הרבי עפרון ועל כל תשובה שענה לרבי הוא רשם את התשובה].

כ"ק אדמו"ר שליט"א: וואו איז דער שיעור? (– היכן מתקיים השיעור?).

י.י.פ: אין סנהדריה מורחבת, ירושלים. (– בסנהדריה המורחבת בירושלים).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: אין א ביהכ"נ אדער אין א בית פרטי? (– בבית כנסת או בבית פרטי?).

י.י.פ: אין בית הכנסת.

כ"ק אדמו"ר שליט"א: און ווי אופט איז דאס? (מהי התכיפות בזה).

י.י.פ: יעדער מיטוואך. (בכל יום רביעי).

כ"ק אדמו"ר שליט"א: דער שיעור זאל זיין בהצלחה! עס איז דאך באוואוסט אז דער שווער האט געזאגט, אויף דעם מאמר פון דעם אלט'ן רבי'ן נ"ע, אז ביום הרביעי נטלו המאורות ב"ת". אמנם עס געזאגט געווארן י"ט כסלו, יום שלישי, נאר דאס איז געווען אין אוואונט, איך ווייס ניט צי זיי האבן מכוון געווען צו דעם (מיט א חיוך) עכ"פ זאל זיין בהצלחה.

(– שהשיעור יהיה בהצלחה, הרי ידוע שמו"ח אמר על מאמר אדמו"ר הזקן שביום הרביעי נטלו המאורות "ב"ת"ו אמנם זה נאמר י"ט כסלו יום שלישי אבל זה היה בערב, אינני יודע האם הם (מארגני השיעור) כווננו לזה (בחיוך) עכ"פ שזה יהיה בהצלחה).

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

מכתבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א למשפחת החתן

ברנשטיין כפרתו"ת

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

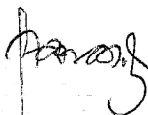
ב"ה, כד' ס"ח חש"ל
ברוקלין

האברך הח"ת אי"א נו"נ וכו'
מות' אלתר בנימין יהודה ליב שי'
וב"ג הי'

שלום וברכה!

במענה על התודעה אודות קשו"ת שלהם
בשעה טובה זמוצלחת,

הנה יה"ר מהשי"ח שיחי' בשעה טובה
זמוצלחת ולבנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבהורה זוהי
חורת החסידות.

בברכה מזל טוב

שווארץ-ירוש"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כב" אד"ש תש"ל
ברוקלין, נ. י.

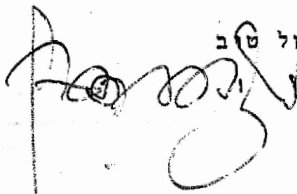
האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אלתר בנימין יהודה לייב
שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן
חתונתם ליום כ"ה אד"ש הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל
טוב מזל טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחת
ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי
התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור
שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

ברנשטיין - ירות"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כה' אד"ש תש"ל
ברוקלין, נ.י.

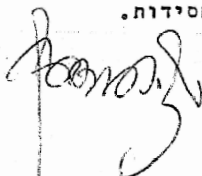
האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אלתר בנימין יהודה לייב שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם בשעה
טובה ומוצלחת,

הנני בזה להביע ברכתי ברכה מזל טוב מזל
טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל
בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם
מוארים במאור שבתוקה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב ממזל טוב

מכתבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א למשפחת הכלה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' כסלו תשמ"ב
ברוקלין

הרה"ח הווי"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה חיים שניאור זלמן שי'
ומו"ה יעקב שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונת
נכדתם מרת מרים תי' עם ב"ג האברך הווי"ח אי"א
נו"נ כו' מו"ה יוסף יצחק שי' ליום שלישי,
כו' כסלו, אור לנר ג' דחנוכה הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב
מזל טוב ושחהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו
בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה
והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי
הורת החסידות.

ויררו מהם ומכל יו"ה שי' רוב נחת יהודי
חסידותי.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א לסבי אם הכלה
הרה"ח ר' חיים שניאור זלמן קוולינר ורה"ח ר' יעקב בורושנסקי
בשולי המכתב נוסף בכת"ק: "בברכת אויו"ש (-אורך ימים ושנים) טובות וברכת מזל טוב")

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

בורושנסקי-נה"ח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסמערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ה' כסלו תשמ"ב

ברוקלין

מרת פייגא דבורה תחי'

ברכה ושלום!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונת
בתה מרת מרים תחי' עם ב"ג האברך הו"ח אי"א
נו"נ כו' מו"ה יוסף יצחק שי' ליום שלישי, כ"ו
כסלו, אור לנר ג' דחנוכה הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתך מזל טוב מזל
טוב ושתי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

ותרוה מהם ומכל יו"ח שי' רוב פחת יהודי
חסידותי.

בברכת מזל טוב

מזל טוב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 אימפערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' כסלו תשמ"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ כו'
מו"ה שלום דובער שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה מכ' וכו בקשה ברכה
פ"נ אצנמ

ובעה רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בברכה מזל טוב מזל טוב
לחתונת בנו האברך יוסף
יצחק שי' שיהא בשעה טובה
ומוצלחה

תשורה משמחת הנשואין של פנחס מנחם ואסתר נחמה ברנשטיין

פרידמן - ק.מ.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, י"א מני"א תשד"ח
ברוקלין, נ.י.

הוציח אי"א נוי"כ וכו'
מוה' יוסף יצחק שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרשי"ב) ני"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות י"ד א) נשים
במאי זכין באקרובי כו' באתנוי כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב

